

دیداری بلاوکراوهی _ (معاً نحو الحریه) "پیکهوه بهرهو نازادی"

لهگه‌ل سه‌رۆکی کۆنگره‌ی نازادی عیراق سه‌باره‌ت به کۆنگره‌ی جیهانیی بو‌هاوپیشتی کردن له‌گه‌ل

خه‌لکی عیراق

"کۆنگره‌ی هاوپیشتی نیونه‌ته‌وه‌یی" له‌گه‌ل کۆنگره‌ی نازادی عیراق له‌پایته‌ختی یابان له‌ رۆژانی 28 و 29 ی کانونی دووه‌می ئەمسال به‌تاماده بوونی زیاتر له 250 نوینەر له‌ولاتانی ئەمریکا و ئەوروپا و ناسیای خوارو به‌ریاکرا. له‌م کۆنگره‌یه‌دا دوو بریار که‌تایه‌تیبون به‌ دامه‌زراندنی که‌نالیکی ته‌له‌فزیۆنی ناسمانی و هاوکات پیکه‌پێسانی تۆریکی جیهانی بو‌پشتیوانی سیاسی و مادی له‌کۆنگره‌ی نازادی عیراق په‌سه‌ندکرا. هه‌روه‌ک له‌ راگه‌یاندنی کۆتایی ئەم کۆنگره‌یه‌دا هاتوو ده‌یان ریکخراو که‌سایه‌تی له‌ولاته‌کانی یابان، ئەمریکا، فلیپین، ئەنده‌نوزیا، فه‌رنه‌سا، پاکستان... به‌شدارییانکردوو، هاوکات هه‌یه‌تیه‌تی له‌ کۆنگره‌ی نازادی عیراق که‌پیکه‌تیبون له، سه‌میر عادل سه‌رۆکی کۆنگره‌ی نازادی عیراق، عه‌لی عه‌باس به‌رپرسی لقی به‌سرای کۆنگره‌ی نازادی عیراق، نه‌دا مونه‌ید نوینه‌ری ریکخراوی نازادی ژنان له‌عیراق، نازاد ئەحمه‌د، مونه‌سه‌قی ناوه‌ندی داکوکی‌کردن له‌مافه‌کانی منالانی عیراق، ناماده‌ی کۆنگره‌که‌ بوون. هه‌روه‌ها له‌نیو به‌شدارانی کۆنگره‌که‌دا چه‌ندین مامۆستای زانکۆ و که‌سایه‌تی به‌رجه‌سته‌ی یابانی و ئەمریکایی و نیونه‌ته‌وه‌یی که‌ له‌نیویاندا Denis Halliday سه‌رپه‌رشتیاری به‌رنامه‌ نیساننایه‌کانی نه‌ته‌وه‌یه‌که‌گرتوو‌ه‌کان ناماده‌بوو. کۆنگره‌ دوا‌ی دوورۆژ له‌ قه‌سه‌ویاس و بیرورا گۆزینه‌وه‌ له‌سه‌ر بارودۆخی عیراق و شه‌ری هه‌ردوو به‌ره‌ی تیرۆریستان که‌له‌لایه‌کیده‌ ئەمریکار داگیرکاری و هاوپه‌یمانانی راوه‌ستان و له‌لایه‌کی‌تیشه‌وه‌ نیسلا‌می سیاسی و ده‌وله‌تانی نیسلا‌می و ده‌سته‌وتاقمه‌کانی راوه‌ستاه، که‌یشتنه‌ نه‌و ته‌نجامه‌ی که‌ به‌وپه‌ری تواناو له‌پشتی خه‌باتی نازادبجوازانه‌ی خه‌لکی عیراق و کۆنگره‌ی نازادی رابوه‌ست و تۆری جیهانی خویان بۆ‌ته‌م ناما‌جی فراوان بکه‌نه‌وه... ته‌وه‌ی لێده‌دا ده‌بجۆینه‌وه‌ و ده‌رگیرا‌وو کورتکرا‌وه‌ی وتویژیکه‌ که‌ بلاوکرا‌وه‌ی (معاً) به‌زمانی عه‌ره‌بی له‌باره‌ی ئەم کۆنگره‌یه‌وه‌ له‌گه‌ل سه‌میرعادل دا ئەنجامی داوه‌/ تۆکتۆبه‌ر

معاً: به‌یاننامه‌ی کوتایی کاری کۆنگره‌ی هاوپیشتی جیهانی له‌گه‌ل کۆنگره‌ی نازادی عیراقمان به‌ده‌ست گه‌یشت، ئەگری لێده‌دا وینه‌یه‌کی روونتر

له‌باره‌ی ئەم کۆنگره‌یه‌وه‌ بخته‌ به‌رچاوی خۆینه‌رانمان؟

سه‌میرعادل: ئەم کۆنگره‌یه‌ ته‌توانی‌یه‌که‌مین هه‌نگاوێک بیت له‌راستای دامه‌زراندنی به‌ره‌یه‌کی جیهانی، به‌ ناما‌جیککی و ه‌ک یه‌ک و به‌به‌رنامه‌یه‌کی هاوبه‌شه‌وه‌ له‌پیناو هاوپیشتی کردنی بزوتنه‌وه‌ی رزگاری‌خو‌ازی به‌دژی داگیرکاری و تیرۆریزم له‌عیرا‌قدا. به‌لام ئیمه‌ چۆن بو‌ ئەم کۆنگره‌یه‌ خومان ناماده‌کرد؟ له‌کوتایی مانگی ئەیلوولی سالی پاردا‌بوو به‌بۆنه‌ی یادی 24 ی ئیلول، یانی رۆژیک که‌ئه‌مه‌ریکا خۆی بۆ‌جهن‌گ له‌دژی عیراق ناماده‌ده‌کرد، له‌سه‌ردانی‌که‌دا روومان‌کرده‌ و لاتانی‌ک له‌ ناسیای خوارو، ئەمه‌ش له‌کاتی‌که‌دا‌بوو که‌ نوینه‌رانی ئیمه‌ به‌شدارییان له‌چه‌ندین بۆنه‌ی هاوشیوه‌دا له‌ولاتانی بریتانیای و اشنتۆن/ ئەمریکا کردبوو و ته‌تیا‌یدا ووتاریان پێشکه‌ش به‌ناماده‌بو‌ان کردبوو. له‌م سه‌ردانا‌نه‌دا که‌ ناما‌ژهم پیکرد، ئیمه‌ چه‌ندین کۆرو سمینارمان سازداو چاومان به‌چه‌ندین که‌سایه‌تی و نوینه‌رانی ریکخراو و رابه‌رانی بزوتنه‌وه‌ی کریکاری و ژنان و چه‌پ له‌ولاتانی فلیپین، ئەنده‌نوزیا، کوریای خوارو، که‌وت و له‌باره‌ی ئەما‌جی‌که‌کانی کۆنگره‌ی نازادی عیراق و ریگا‌چاره‌ و سیاسه‌ته‌کانی خۆمان له‌به‌رامبه‌ر ئەو بارودۆخانه‌ی روویان له‌خه‌لکی عیراق کردوو روونکردنه‌وه‌ماندا و هه‌لو‌یستی خومان به‌رۆشنی له‌به‌رامبه‌ر هه‌یزه‌ ده‌رگیره‌کاندا به‌یانکرد بۆیان... به‌مجۆره‌ش توانیمان له‌م سه‌ردانا‌نه‌دا به‌شیککی زۆرله‌ هه‌یزه‌ نازادخو‌ازه‌کانی ئەم و لاتانه‌ بۆ‌لای خۆمان راکیشین و دا‌وای پش‌تیوانیان لیبکه‌ین بۆ به‌شدار‌ی‌کردن و هاوکاری کردنیان له‌سازدانی کۆنگره‌یه‌کی له‌م جۆره‌دا.

له‌ئه‌مه‌ریکا‌ش به‌هه‌مان شیوه‌ نوینه‌رانی‌ک له‌کۆنگره‌ی نازادی عیراق و لێژنه‌ی به‌رگری له‌مقاوه‌مه‌تی مه‌ده‌نی عیراقی له‌یابان به‌شدار‌ی خۆپیشاندانی‌کیان له‌دژی جهن‌گ کردو و له‌لایه‌ن وه‌فده‌ هاوبه‌شه‌که‌وه‌ ووتار خۆیندرا‌یه‌وه‌ و دواتریش دیداریان له‌گه‌ل که‌سایه‌تی و رابه‌رانی بزوتنه‌وه‌ی دژی جهن‌گ له‌ئه‌مه‌ریکا گری‌دا و توانیان کۆبوونه‌وه‌یه‌که‌ ریکبخه‌ن و ته‌تیا‌یدا ناما‌جی‌که‌کانی خۆمان بجه‌ینه‌روو، به‌مجۆره‌ش ئەم وه‌فده‌ توانی سه‌ره‌که‌وتن به‌ده‌ست به‌ینی له‌راکیشانی رابه‌رانی بزوتنه‌وه‌ی دژی جهن‌گ له‌ئه‌مه‌ریکا و دا‌وایان لیبکه‌ن که‌به‌شدار‌ی له‌و کۆنگره‌ جیهانی‌یه‌دا بکه‌ن که‌ کۆنگره‌ی نازادی عیراق به‌نیازه‌ له‌یابان ساز‌ی‌ب‌دات... هه‌رله‌م راستایه‌دا ئیمه‌ چه‌ندین نامه‌ و بروسکه‌مان ناراسته‌ی ده‌یان که‌سایه‌تی و رابه‌رانی ئەو ریکخراوانه‌کرد که‌ لایه‌نگری خه‌لکی عیراق و کۆنگره‌ی نازادی عیراقن بۆ به‌شدار‌ی‌کردن له‌کۆنگره‌ی تۆکیۆدا. ئەمه‌ و جگه‌له‌وه‌ی ئیمه‌ هه‌ستاین به‌ که‌مپینی‌ک بۆ راکیشانی هاوپیشتی جیهانی له‌گه‌ل کۆنگره‌ی نازادی عیراق و له‌م ریگایه‌شه‌وه‌ هاوریانمان له‌یابان که‌ خویان ئەندامی دامه‌زرینه‌ری کونگه‌ی نازادی عیراقن و له‌لێژنه‌ی نیوه‌ندی کۆنگره‌دا کارده‌که‌ن، خویان له‌رابه‌رانی، بزوتنه‌وه‌ له‌پیناو دیموکراتی و سۆسیالی‌زم (MDS) و کۆمه‌له‌ی نه‌ته‌وه‌یی بۆ عه‌ده‌له‌ت و ئاشتی (ZENCO)، لێژنه‌ی داکوکی له‌مقاوه‌مه‌ی مه‌ده‌نی عیراقی له‌یابان دان، توانیان پیدایه‌ستی‌یه‌کانی کۆنگره‌که‌ له‌ئه‌ستۆبگرن. به‌مجۆره‌ش له‌ما‌وه‌ی 4 مانگدا که‌ بریاربوو ئەم کۆنگره‌یه‌ی تیدا به‌ستری‌ت ئیمه‌ توانیمان ئەم سه‌ردانا‌نه‌ و ئەم چالاکیانه‌ به‌ریبخه‌ین تالایه‌نه‌کان بۆ به‌شدار‌ی ناماده‌بکه‌ین و زۆرت‌ترین پش‌تیوانی به‌ینیینه‌ نیو کۆنگره‌که‌وه‌، و سه‌ره‌نجام توانا له‌رۆژانی 28 و 29 ی کانونی دووم کۆنگره‌ی یابان بگرین و ته‌تیا‌یدا نوینه‌رانی‌ک له‌ئه‌مه‌ریکا ناماده‌ب‌ن، که‌ نوینه‌ر‌رایه‌تی فراوان‌ترین هاوپه‌یمانیتیان له‌ئه‌ستۆبه‌ به‌دژی جهن‌گ و زیاتر له‌ 1500 ریکخراو تیدا کۆبوونه‌ته‌وه‌ و ته‌ویش به‌ (UFPJ) ناسراوه‌. هه‌رله‌ئه‌مه‌ریکا‌وه‌ نوینه‌رانی‌ک له‌ کۆمه‌له‌ی به‌رگری له‌جهن‌گ و حیزبی سوسیالیستی ئەمه‌ریکا ناماده‌بوون. له‌کۆریای خوارو‌شه‌وه‌ نوینه‌رانی‌ک له‌ حیزبی هاوپه‌یمانیتی سیاسی و له‌فلیپین و ئەنده‌نوزیا‌شه‌وه‌ نوینه‌رانی‌ک ناماده‌بوون، به‌مجۆره‌ توانیمان به‌شدار‌ی زیاتر له‌ 250 که‌سایه‌تی بۆ‌ته‌م کۆنگره‌یه‌ راکیشین.

معا: ئايا ئەم كۆنگرەيە دەتوانى كارىگەرى ھەيىت لەسەر داھاتووى بزوتنەوھى دزى جەنگ لەجىھاندا. بەتايەتى گەئيوھ لەووتەكانتانا باس لەجىگا و

ريگاي جىھانى ئەم بزوتنەوھى دەگەن؟

سەمىر عەادل: ھاورى جوزيف كىنزا لەلێژنەى رابەرىتى (UFPJ) لەئەمرىكا لەووتەيەكدا لەبەردەم كۆنگرەدا ووتى: "كە ئىمە پىشتەر لەسەرە گىژەدا بووین و نەمان دەزانى كە راستى لەكۆيەيە. وە تەنھا داواى كىشانەوھى ھىزەكانى ئەمرىكامان لەعیراق دەكرد، بەلام بىرمان لەچارەنوسى خەلكى عیراق نەدەكردەو، تەنانت بەلای بەدیلیك بۆ باروودۆخەكانى عیراقدا نەدەچووین. بەلام ئەمرۆ دەزانى كۆنگرەى نازادى عیراق كام رىگاي خستۆتە روو... " بەبۆچوونى من ئەم وتەيە زۆرگەرنگە و دەربىرىنكە بەقازانجى بزوتنەوھەكەمان لەناوچۆ و جىھاندا. ھەربۆيە منیش لە ووتەكەمدا ناماژەم بەوھدا كە بەداوى رووداوەكانى 11ى سىپتەمبەر كەشو ھەوايەكى ناوئىمىدى سايەى كەردەو بەسەر خەلكى جىھاندا چونكە رىگاي دەربازبوون لەجەنگى ھەردوو بەرەى تىرۆرىستى رۆشن نەبوو بۆيان. ھەروھە ناماژەم بەوھدا كە باروودۆخ لە عیراق مەسەلەيەكى رووتى ناوخويى نىيە بەلكو مەسەلەيەكى جىھانىيە و تىكشكانى ھەردوو بەرەى تىرۆرىستى لەعیراق بەماناى تىكشانىيەتى لە ناستى جىھانىشدا. چونكە ئەوھى ئەمرۆ لەعیراق روودەدات درىژەى رووداوەكانى 11ى سىپتەمبەرە.

لەماوھى 3 سالى رابردوودا داواى داگىركردنى عیراق، دوو ناسۆ لەنيو بەرەى نازادخووزى دژبەجەنگدا لەئارادايە، يەككىيان ئاسۆيەكى لیلە كەنازانىت رىگاي دەربازكردنى دنيا لەجەنگ و تىرۆرىزم چىيە وئەوھى تىرشىيان ئاسۆيەكە كەلەلایەن دەستەو تاقمى ئىسلامى سىياسىيەو دەبرى بەريو ھەلوپىستەكانى خوى بەدژايەتى داگىركارى ئەمرىكا پاسا و دەكاو خۆشى بۆتە بەلكى جەنگى تىرۆرىستى بەبى ئەوھى چارەنوس و ژيانى خەلكى عیراق لەبەرچاوبگرى و سەرەنجام گەرەكەتى ئەمارەتىكى وەك تالبان لەكەنار جەھورى ئىسلامى ئىراندا، لەعیراق داھەزىرىنى. كۆنگرەى ھاوېشتى جىھانى لەيابان بەخىرايى ئەم مەسەلەيەى لای خۆيەو كۆتايى پىھىناو بەشيوھەكى رەسمى لەپىشتى رەوتى سىھەم رەوتى ئىنسانى و نازادخووزى لەدژى ھەردوو بەرەى تىرۆرىستى ئەمرىكا و ئىسلامى سىياسىيە. راولەستا و بەمجۆرەش دروشمى نا بۆ ھەردوو بەرەى تىرۆرىزم، نا بۆ ئىرھابى ئەمرىكايى و ئىرھابى ئىسلامى سىياسى ھەلبرى. ئالەردا جىوشوئىنى جىھانىيە كۆنگرە دەردەكەوت. بەتايەتى راکىشانى بەرەى جىھانى لەدژى جەنگ لە ناوخوى ئەمرىكا جىگايەكى يەكجار گەرنگ و ستراتىژى دەبى. ھەروەك ووتومە كە تىكشكانى ئەمرىكا تەنھا كارىكى عەسكەرى نەبوو لەقەتنام بەلكو شكستىكى سىياسى و مەعنەوى و كۆمەلەيەتى بوو كە بەلەيەكى يەكەم لە ناوخوى ئەمرىكاو دەستى پىكرد... ئىمەش بۆ ئەمرۆى عیراق دەتوانى ھەمان ئەنجام بەگىرنەبەر. راکىشانى كەسايەتىيەكانى ئەمرىكا و باقى ولاتانى تر بۆ كۆنگرەى نازادى عیراق بىشك ئەم كارىگەرىيەى دەبى لەئىستاو داھاتوودا...

معا: ئەنجامەكانى ئەم كۆنگرەيە و كارىگەرىيەكانى لەسەر بزوتنەوھى دزى داگىركارى لەعیراق چىيە؟

سەمىر عەادل: لەرەلامى پرسىيارەكەى پىشتەردا ناماژەم بەوھى كە ئىمە لەم كۆنگرەيەدا تانىومانە چۆن پىشتىوانىيەكى سىياسى و مەعنەوى گەورە بەدەست بەيىن. بەلام بەشيوھەكى تايەتتەر كۆنگرە تانى بەتتىكرای دەنگ دوو برىار پەسەند بكا كە يەككىيان برىتىبوو لە پىشتىوانى كردنى مادى و مەعنەوى و سىياسى بەھەموو شىوھەكە لەكۆنگرەى نازادى عیراق و پىكھىنانى لقاكانى لەتەواوى ولاتانى جىھان وەك نوپەرى بزوتنەوھى نازادخووزى خەلكى عیراق. ھەروھە پىشتىوانى كردن لە بزوتنەوھى دژى جەنگ و داگىركارى لەجىھاندا و راگەياندى رۆژىك بۆ يادكردنەوھى ئەم بزوتنەوھى و ھەستان بەچالاكى جۆراوجۆر... برىارى دووھمىش تايەت بوو بە دامەزراندنى كەنالىكى ئاسمانى بۆ كۆنگرەى نازادى عیراق و ديارى كردنى ماوھەك بۆ كۆنگرەوھى ئىمكاناتى مادى و بەريوھەردى نەخشەيەكى ديارىكراو لەمبارەوھە تا كەنالەكە بەكردەو دەست بەكارى خۆى بكات...

بەلام لەوھەلام بە بەشى دووھى پرسىيارەكەتان خودى بەرپاگردنى كۆنگرەيەكى لەم جۆرە ھەنگاويەكى گەورەيە لەراستای بەھىزكردنى بزوتنەوھى نازادخووزى لەعیراق كە لەدژى داگىركارى و تىرۆرىزم و كىشمەكىشى قەومى و تايەفەگەرى خەباتدەكات، بەتايەتیش ئەم بزوتنەوھى بەھۆى پىشتىوانى كردنى مادىيەو چەند جار زياتر بەھىز دەبى و ھەروھە راستگۆيى خۆى زياتر لەنيو كۆمەلگادا دەچەسپىنىت و بروا و متمانەى نوپەران و مەسەلەكەى لەنيوخلەكدا دەچىتەسەرەو. بىگومان بەدەست ھىنانى پىشتىوانى بۆ بزوتنەوھەكەمان لەعیراق لەناستى دنيادا راستەخۆ ئەو ئەنجامەى دەبى كە لەناوھەش رىزەكانمان پتەوترو بەھىزتر بكات، ئىمە ھەرىستا ھەستمان بەم دەستكەوتەى خومانكردوھ... بەتايەتى ھىچ يەك لەھىزەكان لەعیراق بەريژەى ئىمە لەپىشتىوانىيەكى جىھانى لەم شىوھە بەھەرمەند نىيە. ئەمەش بىگومان كۆمەك دەكات بەخەباتى ئىمە لەپىناو كوتايى ھىنان بەداگىركارى و دامەزراندنى حكومەتىكى سكولارى نەقەومى و نەدىنى لەعیراقدا...

معا: چۆن ئەنجامەكانى ئەم كۆنگرەيە لەناستى ناوخو و دەروھەدا پەخش دەكەنەو؟ يانى چ ھەنگاويەكان لەدەستوردايە بۆ گەياندى دەستكەوتەكانى

ئەم كۆنگرەيە؟

سەمىر عەادل: ئىمە كۆبوونەوھەيەكمان لەگەل سازدەرانى ئەم كۆنگرەيە لەيابان بەستووھ و تىيدا چەند ھەنگاويەكان بۆ پەخشكردنەوھى ئەنجامەكانى لەناوچۆ و دەروھەدا برىاردراو، بەمجۆرەش كەمپىنىكى راگەياندمان بەدەستەوھى بۆغونە لەعیراق ھەلدەستىن بەبلاوكردنەوھى ھەردوو برىارە پەسەندكراوھەكى كۆنگرەكە بەچەندىن زمان و دانانى لەسەرسايتەكان و چاپكردنى لەرۆژنامەكان و ناردنى بۆ ئەو رىكخراو و كەسايەتىيەكانى دوستايەتیمان دەكەن، ھەروھە ھەلدەستىن بە

سازدانی چەندىن كورو سىمىنار لەشارەكانى عىراق بۆ عەكسكردنەوہى ھەوالو دەستكەوتەكانى ئەم كۆنگرەيە وە من خۆم لەيابان ھاورى لەگەل چەند نوینەريكى تردا ھەرلەم راستايەدا، ھەستايىن بەچەندىن چالاكى لەوانە لەشارى تۆكيۆ، جياو زانكوى جىرۆ نوکيا وھيرۆشىما واوسكا سىمىنارو كۆبوونەوہى جۆراوجۆرمان رىكخستو لەبارەى كۆنگرەكەوہ بۆ ئامادەبووان قسەمانکرد. ھەرلەم شارائەش فيلمىيى كۆنگرەكەمان نيشانداو بەلگەنامەكانىمان بلاوكردەوہو گەياندمانە دەستى دەيان كەسايەتى و نوینەرانىك لەرىكخراوہ جۆرەجۆرەكان، ئەمە جگەلەوہى كە ھەوالەكانى كۆنگرەمان گەياند بەدەيان رۆژنامەو بلاوكرائە لەشارەكانى يابان..دیارە لەولاتەكانى تریش كارگەلیكى لەم جۆرە لەبەرنامەماندايە..